

Календарно тематичне планування
з курсу “ Підприємництво і фінансова грамотність “
8 клас 2025

за модельною навчальною програмою «Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи для закладів загальної середньої освіти,
автори Буяк Р.Р., Гнатишин О.М., Сливка Є.М., Сухінська В.О. (наказ Міністерства освіти і науки України від 14.08.2024 №1138)

Домогосподарство як суб'єкт ринкових відносин.

№ уроку	Дата уроку	Тема уроку	Параграф	Загальні результати*	Ключові компетентності **
Розділ І. Домогосподарство як суб'єкт економічного кругообігу та його роль у формуванні фінансово грамотної особистості.					
1		Тема 1.	§ 1 Домогосподарство, його сутність, функції та місце серед інших	Вчиться вчитися [СЗО 4.1]. Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, навчання впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність, інформаційно-комунікаційна.
2,3,4,5,6			Власність та її види (§2) Ринок та його структура (§3). Попит, пропозиція та ринкова ціна (§4). Практична робота. Узагальнення і тематичний контроль.	Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]. Аналізує вплив поведінки на здоров'я [СЗО 3.3].	
7,8,9,10, 11,12		Тема 2. Доходи домогосподарств.	Домогосподарство як постачальник ресурсів на економічному ринку (§5). Види доходів домогосподарств (§6). § Сучасні форми зайнятості та їх вплив на формування фінансового. 7§ 8 Безробіття, його суть та види. Практична робота. Узагальнення знань.	Діє відповідально [СЗО 1.1]. Поводиться безпечно [СЗО 2.4].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, навчання впродовж життя, математична, інформаційно-комунікаційна, кул ьтурна.
				Приймає рішення [СЗО 2.3]. Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2].	

13,14,15, 16,17,18		Тема 3. Витрати домогосподарств.	Види витрат домогосподарств та їх значення для забезпечення добробуту (§9). Облік витрат – ознака раціонального споживача (§10). Закономірності у поведінці споживача (§11). Державна підтримка домогосподарств - субсидії, пільги та інші форми (§12). Практична робота. Узагальнення і тематичний контроль.	Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4]. Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3]. Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]. Виявляє культуру споживання [СЗО 4.5].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, математична, підприємливість та фінансова грамотність. інформаційно-комунікаційна, культурна.
19,20		Тема 4. Фінансові цілі та планування життя як запорука добробуту.	Фінансова ціль та фінансове планування (§13). Сімейний бюджет, його формування та види (§14).	Приймає зміни власного організму[СЗО 3.2]. Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, культурна, математична, підприємливість та фінансова грамотність.
21,22,23, 24			Фінансова безпека (§15). Шахрайство, його види та форми (§16). Практична робота. Узагальнення знань.	Надає допомогу [СЗО 1.3]. Розпізнає небезпечні ситуації [СЗО 2.1].	
25,26		Тема 5. Фінансова незалежність та свобода вибору шляхів її досягнення.	Фінансова незалежність та її види (§ 17). Основні показники фінансової незалежності (§ 18).	Поводиться безпечно [СЗО 2.4]. Співпрацює для досягнення результату діяльності [СЗО 4.7].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, культурна, інформаційно-комунікаційна, підприємливість та фінансова грамотність.
27,28,29, 30			Шляхи досягнення фінансової незалежності (§ 19). Фінансова свобода (§ 20). Практична робота. Підсумковий контроль.	Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]. Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4].	
Розділ II. Основи фінансової грамотності: гроші та фінансові установи					
31,32		Тема 1. Основи фінансової грамотності.	Фінансова грамотність як основа забезпечення добробуту (§21). Сутність фінансів та їх види (§22).	Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1]. Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, культурна, впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність.
33,34			Ознаки фінансово грамотної людини та раціональна фінансова поведінка як запорука	Спілкується конструктивно [СЗО 4.4].	

			досягнення фінансової незалежності (§23) Практична робота.		
35,36		Тема 2. Гроші як універсальний показник результатів фінансової поведінки та рівня добробуту.	Гроші, їх функції та види. Еволюція грошей (§ 24). Валюта та грошові одиниці інших країн (§ 25).	Приймає рішення [СЗО 2.3]. Поводиться етично [СЗО 4.8].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, математична, підприємливість та фінансова грамотність.
37,38,39,40			Купівельна спроможність, інфляція і дефляція (§26). Емісія та захист грошових одиниць (§27). Практична робота. Узагальнення і тематичний контроль.	Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2]. Вчиться вчитися [СЗО 4.1].	
41		Тема 3. Фінансові системи та фінансові послуги.	Банк та види банківських послуг. Банківська система України (§28).	Планує майбутнє [СЗО 4.6]. Планує, запроваджує і оцінює фінансові рішення [СЗО 4.9].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, культурна, інформаційно-комунікаційна, навчання впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність.
42,43			Небанківські фінансові установи, їх види (§29). Інтернет-банкінг та інші сучасні інструменти досягнення фінансової незалежності (§30).	Розпізнає небезпечні ситуації [СЗО 2.1]. Вчиться вчитися [СЗО 4.1].	
44,45		Тема 4. Електронні гроші та безготівкові розрахунки.	Історія електронізації грошової сфери (§ 31). Класифікація електронних грошей (§32).	Спілкується конструктивно [СЗО 4.4]. Поводиться етично [СЗО 4.8].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, навчання впродовж життя, культурна, інноваційність, інформаційно-комунікаційна.
46,47			Сучасні платіжні системи та розрахунки (§33). Кібершахрайство та шляхи захисту (§34).	Розпізнає небезпечні ситуації [СЗО 2.1]. Діє ефективно та самостійно [СЗО 4.3].	
20			Урок підсумковий з розділу 2. (Тест або екскурсія)		
Розділ III. Ринкові інструменти досягнення фінансового успіху.					

21		Тема 1. Заощадження та інвестиції.	Заощадження та шляхи його формування (§35). Депозит, його види та призначення. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (§36).	Прогнозує наслідки [СЗО 2.2]. Підтримує добротність [СЗО 4.10].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, математична, культурна, навчання впродовж життя, інформаційно-комунікаційна, підприємливість та фінансова грамотність.
22			Інвестиції, їх види та шляхи інвестування (§37). Фондовий ринок (ринок цінних паперів), його основні функції (§38).	Приймає рішення [СЗО 2.3]. Здійснює вибір, що приносить користь і задоволення (радість) [СЗО 3.4].	
23		Тема 2. Запозичення та кредити.	Запозичення та борг (§39). Кредити, вартість кредиту, їх види та призначення (§40).	Відстоює власні інтереси та інтереси інших осіб [СЗО 1.2]. Приймає рішення [СЗО 2.3].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою культурна математична, інформаційно-комунікаційна, підприємливість та фінансова грамотність.
24			Кредитна історія (§41). Борг та його реструктуризації (§42).	Поводиться безпечно [СЗО 2.4]. Обмірковує альтернативи власних дій і рішень [СЗО 3.1].	
25			Урок підсумковий за темами 1-2 або Екскурсія у банківську установу/Гра		
26		Тема 3. Ризики у фінансовій діяльності та страхування як одна з форм обачливої поведінки фінансово грамотної людини.	Ризики та обачлива поведінка фінансово грамотної людини (§43). Страхування, його значення та види (§44).	Прогнозує наслідки [СЗО 2.2]. Приймає рішення [СЗО 2.3].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами культурна, навчання впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність.
27			Пенсійне страхування та його види (§45). Перші страхові товариства та сучасні страхові компанії (§46).	Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2]. Планує майбутнє [СЗО 4.6].	
28		Тема 4. Податки та податкова культура фінансово грамотної людини.	Історія виникнення податків. Дивні податки (§47). Податки, їх види, значення та функції (§48).	Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2]. Прогнозує наслідки [СЗО 2.2].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, навчання впродовж життя, культурна, інформаційно-комунікаційна, математична, підприємливість та фінансова грамотність.
29			Особливості оподаткування в Україні (§49). Податкова культура фінансово грамотної людини (§50).	Спілкується конструктивно [СЗО 4.4]. Поводиться етично [СЗО 4.8].	

30		Тема 5. Екологічна поведінка та споживча культура, їх принципи.	Екологічна та споживча культура. Правила раціонального споживача (§51). Права та обов'язки споживача (§52).	Відстоює власні інтереси та інтереси інших осіб [СЗО 1.2]. Знаходить і перевіряє інформацію [СЗО 4.2].	Громадянські та соціальні, вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, екологічна, культурна, інноваційність, навчання впродовж життя, підприємливість та фінансова грамотність.
31			Культура споживання на принципах сталого розвитку, екоспоживання та сортування споживчих відходів (§53). Штучний інтелект як «помічник» споживача (§54).	Виявляє культуру споживання [СЗО 4.5]. Вчиться вчитися [СЗО 4.1].	
32					
33					
34			Урок підсумковий за темами 3-5		
35			резерв		

Підручник: «Підприємництво і фінансова грамотність» для 8-го класу закладів загальної середньої освіти / Гургула Т. В., Буяк Р. Р., Куждеба Б. Ю., Сливка Є. М., Сухінська В. О. — Тернопіль : Астон, 2024. — 144с.

Витяг з протоколу № 2 засідання експертної комісії із соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі (основи здоров'я, економіка, підприємництво і фінансова грамотність, захист України) від 12 лютого 2025 року надати гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» підручнику «Підприємництво і фінансова грамотність» підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Гургула Т.В., Буяк Р.Р., Куждеба Б.Ю., Сливка Є.М., Сухінська В.О.). Отримав гриф згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 347.

*Загальні результати навчання визначені відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна».

**Ключові компетентності Нової української школи, рекомендована Радою Європейського Союзу від 22 травня 2018 року у рамковому документі «Про ключові компетентності для навчання впродовж життя» визначені відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна».